

regeringen for at have lagt en tikkende habilitetsbombe under undersøgelsen. Tidsindstillingen, den forhenværende justitsminister, er siden hen blevet udskiftet med den nuværende, som har klokket i afmonteringen ved at påstå, at landsstyret havde rettidigt kendskab til habilitetsproblemet. Denne påstand er udokumenteret. Den burde aldrig have været fremsat og er stærkt kritisabel, og det gøres hermed klart over for statsministeren.

Men jeg er tilbøjelig til at mistænke en af sagens parter – det kunne f.eks. være Den Danske Bank eller Finanstilsynet – for nu på falderbet at forsøge at destabilisere kommissionen og at svække den offentlige tillid til rapporten. Min begrundelse er den sære forside på Børsen forleden, hvor der stod, at kommissionen havde lækket 1.200 dokumenter til Den Danske Bank. Det var en absurd påstand fremsat af en uerfaren journalist, idet banken som alle de øvrige afhørte i sagen har lovbestemt ret til at få udleveret de dokumenter, der danner grundlag for afhøringen.

Nu udskriver statsministeren måske et folketingsvalg, før bankrapporten offentliggøres. Det vil vel ske hen imod jul, og det er måske en overvurdering at tillægge banksagen nogen større betydning for beslutningen af valgdagen. Men hvis valget kommer før bankberetningen, undgår denne regering at belastes i valgkampen af fejlgreb i den færøske kollaps. Det ville være bedre for en efterfølgende gældsforhandling mellem Færøerne og Danmark, at den samme regering, som forestod banksalget fra dansk side, sad ved forhandlingsbordet efter bankrapportens ansvarsplacering. En ny Nyrupregering kan nemmere vaske sine hænder efter et valg, men den kan også indføre nye elementer i forhandlingerne om en færøsk løsning. Men hvis en kommende borgerlig dansk regering forhandler, føler den sig forhåbentlig mere fri til at indgå en gensidigt god aftale for begge parter, for vi bør indstille os på en politisk løsning på den nuværende dybe tillidskrise, der eksisterer i rigsfællesskabet.

Men tilbage til de seks linjer, som statsministeren nævnte om Færøerne i sin tale. Netop nu behandler Lagtinget forslaget til finanslov for 1998. Det er et spændende forslag med kun 1,3 pct. vækst oven på 1997-budgettet, en ganske moderat stigning sammenlignet med ca. 5 pct.s vækst i de samlede lønudbetalinger og det færøske BNP, og den skaber en bedre balance mel-

lem den værdifortærende offentlige og den værdiskabende private sektor.

Landsstyret fik i foråret de offentligt ansattes forbund til at godtage en 1 pct.s lønforhøjelse. Det betyder på baggrund af en 8,5 pct.s nedgang i de offentlige lønninger i 1993, at Færøerne vil have de samme lønsatser i 1999 som 7 år tidligere, og det må være enestående for et vestligt land ikke at have haft nogen offentlig lønglidning. Men hvis man ser på nettolønnen – den udbetalte løn efter skat – får færøske lønmodtagere næste år ca. 15 pct. mere i nettoløn efter den af landsstyret nu bebudede tredje sænkning af skattesatserne i 3 år, og det må være sød musik i danske borgerlige ører. Denne reallønsforbedring har Lagtinget klaret samtidig med det tredje overskud på budgettet 2 år før den tid, der var aftalt med regeringen. Vi har også klaret at bevare et stort overskud på betalingsbalancen med udlandet, så nettogælden til udlandet falder stadig. Jeg vil vende tilbage til det store problem med den offentlige gæld senere.

Den frisindede skattepolitik har medvirket til et fald i ledigheden fra 20 pct. til 7 pct. af arbejdsstyrken, og ledigheden kan falde endnu mere, når det betaler sig endnu bedre end i dag at svede end at sulte. Det var Adam Smith, som i sin »The Wealth of Nations« så klogeligt sagde, at en person, som ikke kan forbedre sin velstand, har kun interesse i at spise så meget og arbejde så lidt som muligt.

Vi har fået at vide, at indbetalingerne til vores a-kasse falder til næste år med et beløb, der svarer til 1 pct.s skattelettelse, og det har været en fryd for frisindede øjne at skue, hvordan landskassen har fået det samme skatteprovenu i år som i fjor efter skattelettelser, der svarer til 20 pct. af landsskatten. Også kommunernes indtægter er steget, og det er et bevis på, at ikke blot et lands indbyggere, men også det offentlige får det bedre med en frisindet skattepolitik og lavere skattesatser.

Denne skattereformkurs på Færøerne fortsættes. Vores finansminister har bl.a. bebudet, at momsens på håndværk og tjenester, der ikke konkurrerer med udlandet, skal fjernes. Færøske fiskere får en særskatteordning for at forhindre deres udvandring til især Norge og for at få dem, som er flyttet, til at vende hjem igen. Familier med én indtægt får dobbelt bundfradrag, marginalskatten sænkes til 50 pct., og skattestigningen sænkes især for de lavere indkom-